

Regional medicinsk riktlinje – Amning

Fastställd av tf. hälso- och sjukvårdsdirektör (HS 2022–01058). Utarbetad av Regionalt programområde kvinnosjukdomar och förlossning i samverkan med koncernstab hälso- och sjukvård.

Bakgrund

Amning har en betydelsefull roll i ett folkhälsoperspektiv och främjar mammors och barns hälsa på kort och lång sikt. Nationellt har bland annat Socialstyrelsen och Livsmedelsverket ställt sig bakom UNICEF/WHO:s rekommendation om att skydda, stödja och främja amning. Vårdpersonal som arbetar med mödrahälsovård, förlossning, eftervård, neonatalvård och barnhälsovård skall känna till och arbeta utefter WHO/UNICEF:s utarbetade handlingsplan Tio steg som främjar amning (2018).

Syfte

Syftet är att vården ska ge stöd till kvinnan med familj för att öka motivation till amning. Dessutom finns ett behov av utbildning för personal och kvalitetssäkring av rutiner. Målet är att förbättra vårdens arbetssätt samt vårdkedjans samverkan för att öka förutsättningar för kvinnor/familjer att amma.

Vårdnivå och samverkan

Vårdkedjan har ett gemensamt ansvar för att stödja amning och att följa de tio stegen som främjar amning.

Mödrahälsovård

Mål är att föräldrar ska ha kunskap och kunna göra ett informerat val angående amning utifrån sina egna önskemål och förutsättningar, samt vara väl förberedda inför amningsstarten.

Förlossningsavdelning

Mål är att främja den första amningen genom att barnet ligger oavbrutet hud mot hud efter förlossningen och genom att stödja barnets och mammans egen förmåga att amma.

BB avdelning

Mål är att skapa förutsättningar för en bra amningsstart genom individuellt stöd samt främja tillit till amningsprocessen.

Återbesöksmottagning

Mål är att stödja amningsstart för familjer med kort vårdtid och de som har behov av tidig uppföljning på grund av komplicerad amningsstart eller riskfaktor hos mamman och/eller barnet.

Barnhälsovården

Mål är att stödja övergång till en etablerad och välfungerande amning.

Neonatal vård

Mål är att skapa bästa förutsättningar för bra mjölkproduktion och övergång till amning.

Amningsmottagning

Mål är att stödja familjer med komplicerade amningsproblem och bröstkomplikationer under hela amningsperioden. Amningsmottagning bidrar med konsultationer i hela vårdkedjan samt gentemot andra kliniker som vårdar eller kommer i kontakt med ammande. På amningsmottagning arbetar barnmorskor med specialistkunskap och erfarenhet av komplicerad amning.

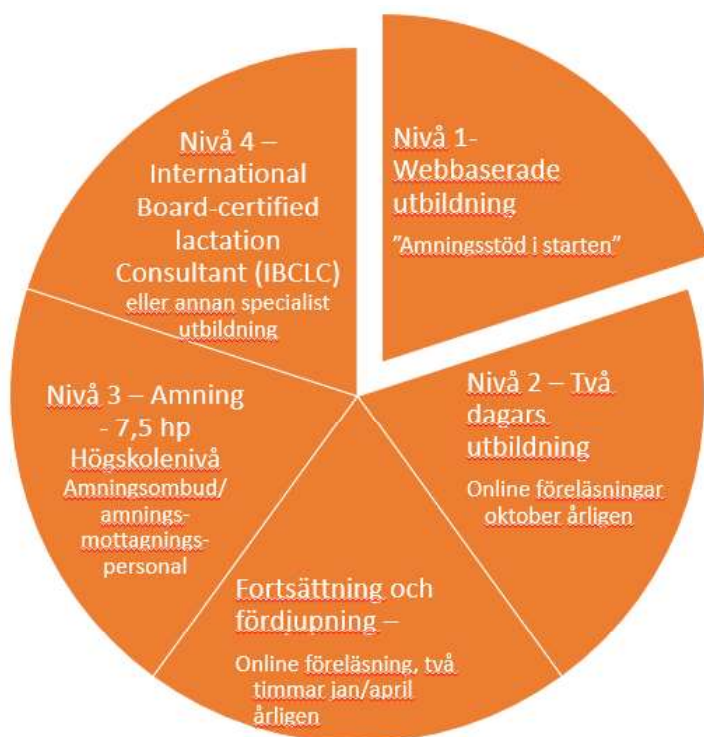
Amning - Regiongemensam rutin i VGR

Denna medicinska riktlinje och regiongemensam amningsrutin med tillhörande patientinformationer och medarbetarstöd finns tillgänglig på [Vårdgivarwebben](#).

Alla inom regionens vårdkedja ska förhålla sig till och tillämpa VGR's gemensamma rutin för att skydda, stödja och främja amning. Rutinen ger en utgångspunkt för att åstadkomma förändring och förbättrat arbetssätt och för att säkerställa ett professionellt stöd för familjerna. Rutinen ska även fungera som ett underlag för gemensamma utbildningsinsatser.

Regiongemensam amningsutbildning

Standardiserade utbildningar gäller för all personal som arbetar på barnmorskemottagning, förlossning, BB, neonatal, barnkliniken, BVC eller som i sitt arbete kommer i kontakt med ammande. Se [VGR amningsutbildning](#).

Indikatorer och målvärden

- Andelen nyförlösta som har omedelbar och oavbruten hud-mot-hudkontakt med sitt barn i minst två timmar efter förlossning oavsett förlossningssätt ska öka.
- Minska tillmatning av nyfödda barn, utöver tillmatning med mammans egen mjölk, utan medicinsk indikation – mål mindre än 20%.
- Andel helammade vid utskrivning från BB ska öka.
- Andel helammande barn vid en månads ålder ska öka.
- På frågan i Graviditetsregistret - om du har eller har haft problem med amning och om du fått stöd från vården i den utsträckning du önskat - ska andelen med svar ja öka.

Patientmedverkan och kommunikation

Personcentrering

All sjukvård ska vara personcentrerad. Det är av vikt att arbeta med ”vad är viktigt för dig”, delat beslutsfattande, ”förstå-mig-rätt”, gemensam vårdplan med mera tillsammans med patienten och dess familj.

Vidare information

[Regiongemensam rutin, patientinformation, medarbetarstöd och utbildning](#)

Referenser

Socialstyrelsen (2021). Tio steg som främjar amning [Tio steg som främjar amning \(socialstyrelsen.se\)](#)

WHO (2018). Protecting, promoting and supporting breastfeeding in facilities providing maternity and newborn services: implementing the revised Baby-friendly Hospital Initiative 2018. Geneva: World Health Organization and the United Nations Children's Fund (UNICEF), 2018. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO, [se länk](#)

WHO (2018). Ten steps to successful breastfeeding World Health Organization [Nutrition and Food Safety \(who.int\)](#)

WHO (2020). The international code of marketing of breast-milk substitutes: frequently asked questions on the roles and responsibilities of health workers [9789240005990-eng.pdf \(who.int\)](#)